

ИНВЕСТИРАЊЕТО НА ПЕНЗИСКИТЕ ФОНДОВИ ВО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Процесот на инвестирање кај пензиските фондови се одвива во 4 одделни фази:

Првата фаза од инвестициониот процес опфаќа истражување и анализа на макроекономското опкружување, економиите, пазарите на капитал на глобално, регионално и локално ниво поддржано со соодветни анализи за клучните индикатори важни за инвестирањето.

Втората фаза се карактеризира со планирање, развој и креирање на стратегијата за инвестирање како основа за инвестирањето на средствата на пензиските фондови.

Елементи кои ја сочинуваат инвестиционата стратегија се:

- Целта: Планиран принос,
- Прифатливо ниво на ризик,
- Инвестицискиот хоризонт во интерес на членовите,
- Структура на класи за инвестирање за распределба на средствата

Инвестиционата стратегија е клучен документ на пензиското друштво за распределба на средствата во различни видови финансиски инструменти со цел обезбедување највисок принос за пензискиот фонд со кој управува. Таа е долгорочен документ (за период од 7 години) и треба да се ревидира најмалку еднаш на секои три години или секогаш кога претпоставките на кои се заснова се промениле.

Е - МАПАС
бр. 14
јули 2015 година

Следете не и на:

[http://www.facebook.com/
MAPAS.MK](http://www.facebook.com/MAPAS.MK)

“Инвестиција во знаење секогаш има најдобар интерес”-Benjamin Franklin

“Диверзифицирајте ги вашите инвестиции” -John Templeton

“Цената е она што плаќате. Вредноста е она што добивате”- непознат автор

Третата фаза или фазата на имплементација се карактеризира со реализација на инвестиционата стратегија односно планот за распределба на средствата на пензиските фондови. За таа цел најмалку еднаш годишно, пензиското друштво за секој пензиски фонд со кој управува, изготвува документ за начинот на примена на инвестиционата стратегија.

Имплементацијата, односно спроведувањето на инвестиционата тактика се прави низ неколку чекори:

1. Дефинирање на законските и интерните ограничувања за инвестирање на средствата: При инвестирањето на средствата на пензиските фондови пензиските друштва секогаш мора да ги земат во предвид законските ограничувањата при инвестирањето, но и да ги следат сопствените интерни ограничувања

Законски ограничувања за инвестирање се оние со кои се одредува колкав процент од вкупните средства на пензискиот фонд ќе бидат распределени во одредени класи на инструменти, поединечни издавачи или по земји. Исто така, со овие ограничувања се дефинира квалитетот на инструментите во кои се инвестира преку:

- Кредитниот рејтинг на издавачот (компанија, држава)
- Пазарната капитализација (странските и домашни компании)
- Адекватност на капитал (банките) итн.

2. Структурата на класи на средства за инвестирање. Во овој чекор се прави дефинирање на класите на средства во кои ќе се инвестираат средствата на пензиските фондови. Односно во овој чекор се формира инвестиционото портфолио на пензискиот фонд.

Што е инвестиционо портфолио на пензиски фонд?

Група на финансиски инструменти поделени во одделни класи на средства во кои се инвестираат средствата на пензиските фондови.

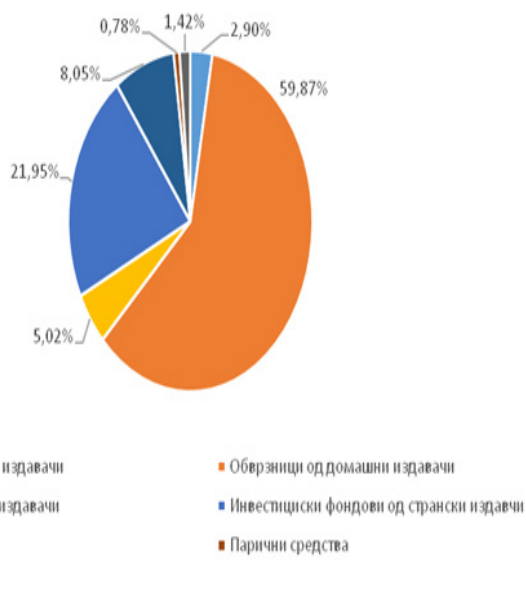

За посигурни пензионерски денови

Инвестиционно портфолио на задолжителните пензиските фондови состојба 31.05.2015	НЛБ Нов	КБ Прво	Вкупно
Акции од домашни издавачи	3,79%	2,13%	2,90%
Обврзници од домашни издавачи	57,15%	62,22%	59,87%
Акции од странски издавачи	10,85%	0,00%	5,02%
Инвестициски фондови од странски издавачи	15,32%	27,67%	21,95%
Депозити	10,25%	6,15%	8,05%
Парични средства	0,74%	0,82%	0,78%
Побарувања	1,91%	1,01%	1,42%
Вкупно	100%	100%	100%

Инвестиционно портфолио на доброволните пензиските фондови состојба 31.05.2015	НЛБ Нов	КБ Прво	Вкупно
Акции од домашни издавачи	13,54%	6,69%	9,88%
Обврзници од домашни издавачи	42,80%	49,37%	46,31%
Акции од странски издавачи	11,59%	0,00%	5,40%
Инвестициски фондови од странски издавачи	16,39%	27,41%	22,28%
Депозити	9,65%	15,10%	12,56%
Парични средства	1,37%	1,19%	1,28%
Побарувања	4,64%	0,23%	2,28%
Вкупно	100%	100%	100%

Инвестиционно портфолио на задолжителните пензиски фондови состојба 31.05.2015

Инвестиционно портфолио на доброволните пензиски фондови состојба 31.05.2015

3. Дефинирање на ризици од инвестирање на средства и дефинирање на прифатливо ниво на ризик. При формирањето на стратегијата на инвестирање, друштвата за управување на пензиските фондови ги идентификуваат и ги класифицираат ризиците од инвестирањето на средствата, преку принципот на диверзификација на портфолиото.

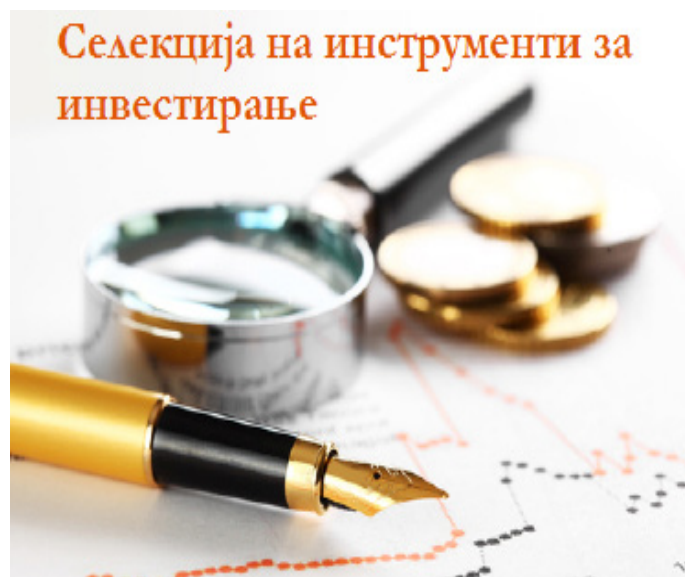
4. Диверзификација на инвестиционото портфолио – претставува техника на управување со ризикот преку вложување по различни класи, географија и видови на финансиски инструменти со различни ризичности со цел да се намали ризикот на портфолиото, така да позитивните перформанси на некои вложувања да ги неутрализираат негативните перформанси на други вложувања. Поентата е вака конструираното портфолио да донесе поголем принос со помал ризик отколку односот принос/ризик на поединичен инструмент во самото портфолио.

5. Очекувана стапка на принос - перформанс на секоја класа. При конструирањето на инвестиционото портфолио, пензиските друштва, врз база на макроекономските и други видови анализи определуваат очекувана стапка на принос на секоја класа на средства во која ќе инвестираат. Со цел следење, се определуваат индикатори преку кои се мери перформансот на секоја класа на инструменти.

6. Селекција на инструменти и алокација на средствата на пензиските фондови. Процесот на селекција опфаќа избор на инструменти, по претходна анализа, со цел определување на финансиски инструменти со најдобар принос во однос на ризикот.

Четвртата фаза од процесот на инвестирање е фаза која опфаќа следење и контрола на направените инвестиции од аспект на нивните остварувања приноси и ризици и прилагодување на алокацијата на средствата со цел да се исполни стратешката алокација дефинирана со инвестиционата стратегија.

НОВОСТИ

ПРОЕКТ „ДЕН ЗА ВАС“

Во континуитет на проектот „Ден за Вас“, кој што е дел од програмата на Владата на Р.Македонија и е во насока на подигнување на степенот на информираност на граѓаните за периодот на нивното осигурување и за сите отворени прашања од областа на пензиско-инвалидското осигурување, Фондот на ПИОМ во соработка со МТСП и МАПАС, изминатиот квартал спроведе организирани отворени средби со граѓаните во неколку општини во Скопје. меѓу кои Чаир, Аеродром и Карпош. Со проектот „ДЕН ЗА ВАС“ се овозможува навремено информирање на осигурениците за состојбата со стажот и платата, врз основа на кои се остваруваат правата од пензиското и инвалидско осигурување, како и ефективно учество на институциите во обезбедување на истите податоци.

ИСТРАЖУВАЊЕ НА ЈАВНО МИСЛЕЊЕ

Во периодот од 30.04.2015 – 30.06.2015 година беше спроведено истражување на јавното мислење за добивање на информација за информираноста и запознаеноста на членовите на задолжителните пензиски фондови во Република Македонија за нивните пензиски заштеди и придобивки од членството во втор столб. Истражувањето го вршеше Институтот за политички истражувања – Скопје (ИПИС). Целта на истражувањето беше да се подигне јавната свест и да се подобри информираноста за пензискиот систем и за правата и обврските на членовите на вториот, од една страна, како и да се обезбедат информации за запознаеноста на членовите во задолжителните пензиски фондови и за преземање дополнителни активности во насока на подобрување на нивното работење и излегување во пресрет на интересите на членовите, од друга страна.

НАЈЧЕСТО ПОСТАВУВАНИ ПРАШАЊА

КОЈ ДОНЕСУВА ОДЛУКИ ЗА ИНВЕСТИРАЊАТА НА СРЕДСТВАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД?

Пензиските друштвата, чија единствена дејност е управување со средствата на пензиските фондови, ги инвестираат средствата на пензиските фондови согласно правилата за инвестирање утврдени со закон и подзаконски акти. Овие правила постојат со цел заштита од прекумерно изложување на ризик од инвестирање. МАПАС го супервизира работењето на друштвата со цел заштита на интересите на членовите на пензиските фондови.

КОИ ИНВЕСТИЦИИ СЕ ЗАБРАНЕТИ?

Со цел спречување на инвестиции во инструменти кои не се погодни за инвестирање на пензиските фондови законски се забрануваат инвестиции во акции, обврзници и други хартии од вредност кои не котираат или со кои јавно не се тргува, инструменти со кои не може правно да се располага, инструменти кои не можат веднаш да бидат проценети, повеќето форми на имот кои не можат веднаш да бидат проценети и ставки од несигурна вредност, на пример антиквитети или уметнички дела.

Имате прашања или поплаки?

Јавете се во МАПАС или напишете порака на contact@mapas.mk

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ (МАПАС)

Стив Наумов 100, 1000 Скопје, Република Македонија

Тел: (02) 3224 229; 3166 452

www.mapas.mk